

Als gemeente op **Trektocht**

Thema 1: Ontvangen en verwonderen
Themadienst

Een gemeentetraject met de Efezebrief als gids

KerkPunt

kom verder in kerk-zijn

info@kerkpunt.nl
www.kerkpunt.nl

Dokter Spanjaardweg 4b | 8025BT Zwolle
038 – 42 704 80

Als gemeente op **Trektocht**

Een gemeentetraject met de Efezebrief als gids

Thema 1: Ontvangen en verwonderen Themadienst

Tip: Bespaar papier en inkt. Print alleen de pagina's die je nodig hebt.

Colofon

Alle materialen van de Trektocht zijn te downloaden op onze website. Deze materialen zijn uitsluitend bedoeld voor gebruik in de eigen gemeente.

Copyright 2023 Kerkpunt
Dokter Spanjaardweg 4b | 8025 BT Zwolle
www.kerkpunt.nl

INHOUD

1.	Lijnen voor de viering	4
1.1.	Introductie op het thema	4
1.2.	Lijnen vanuit de bijbeltekst	5
1.3.	Input voor de liturgie	7

1. LIJNEN VOOR DE VIERING

Begin jullie gezamenlijke trektocht met een feestelijke themadienst. Vier samen de goedheid van God!

In dit document vind je inhoudelijke en praktische handreikingen voor het organiseren van de themadienst.

1.1. Introductie op het thema

De kernboodschap

Deze hele maand is het thema 'ontvangen en verwonderen'. Daarmee gaan kringen, jeugdgroepen, kinderen, kerkenraad en diaconie aan de slag. Deze themadienst en de gemeentedag vormen de aftrap voor het maandthema.

De brief aan de Efeziërs is de gids tijdens de hele trektocht. Paulus begint deze brief met dankbaarheid. Hij is dankbaar voor wat hij ontvangt in Christus en voor wat hij ontvangt in de gemeente. Zijn woorden zijn voor ons een uitdaging en een advies om onze trektocht te beginnen met ontvangen.

We maken een nieuwe start in dit seizoen. Als je meedoet aan een hardlooppwedstrijd en het startschot klinkt wil je zo snel mogelijk starten. De vaart erin. Als kerk mogen wij een andere start maken. Eerst stilstaan, verwonderd om ons heen kijken, onze blik dankbaar richten op God en Hem prijzen. Wie we ook willen zijn, waar we samen ook heen willen, het begint met ontvangen van elkaar en van de liefde van Jezus.

Trektocht in beeld

Om de boodschap van de trektocht visueel te onderstrepen, koppelen we elk thema aan een voorwerp. Regel voorafgaand aan deze dienst voorin de kerk een tafel met voorwerpen die bij een trektocht passen:

- Een wandelstok
- Wandelschoenen
- Een grote rugzak

In de rugzak stop je de voorwerpen die bij elk thema horen. Bij elke themadienst haal je het bijbehorende voorwerp uit de rugzak om het thema te illustreren. De voorwerpen die geweest zijn kun je naast de rugzak laten liggen als herinnering. Zo ontstaat er gedurende de trektocht een groeiend plaatje vol betekenissen.

De voorwerpen zijn:

1. Ontvangen en verwonderen – Vergrootglas
2. Vreemde vrede – Veldfles of bidon
3. Weg van de liefde – Kompas
4. Lopen in het licht – Hoofdlampje, zaklamp of lantaarn
5. Uitdagende eenheid – Lang touw
6. Revolutionaire relaties – Houtblok en een doosje lucifers
7. Kostbare genade – EHBO-doos
8. Kwetsbare kracht – Sandalen
9. Verwonderen en doorgeven – Fototoestel en logboek

Het voorwerp dat je deze zondag uit de rugzak haalt is dus een vergrootglas. Met een vergrootglas kun je bekijken en bewonderen wat je allemaal ziet onderweg. Je staat even

stil om te focussen op de prachtige details. Op onze trektocht staan we ook eerst even stil, kijken we om ons heen en verwonderen we ons over alles dat we van God ontvangen.

Bijbeltekst

Efeziërs 1: 1-16.

Paulus staat hier aan de start van zijn onderwijs aan de christenen in Efeze. Net zoals wij aan de start staan van onze trektocht. Wat wil Paulus hen als eerste meegeven? Waar begint hij mee? En wat kunnen wij daarvan leren? Kijk vanuit die vragen naar de tekst.

1.2. Lijnen vanuit de bijbeltekst

Ik zie...

'Aan de heiligen in Efeze, aan de gelovigen die één zijn in Christus Jezus.' Zo begint Paulus zijn brief. Hij schrijft aan heiligen, aan gelovigen die een eenheid vormen. Toch blijkt uit de rest van de brief dat die eenheid nog ver weg was. Er was juist afstand tussen christenen uit de heidenen en christenen met een Joodse achtergrond. En al te vroom waren de lezers ook niet. Paulus moet hen met klem vermanen om niet langer de weg te gaan van de heidenen met hun zinloze ideeën (4: 17) en geeft hen tal van waarschuwingen. Toch begint Paulus niet met: 'Wees heilig en vorm een eenheid'. Hij start zijn brief met te benoemen wat God in hen ziet. Als God naar hen kijkt, ziet Hij heiligen. Als God naar hen kijkt ziet Hij een eenheid. Dat kan alleen omdat ze die eenheid en heiligheid *in Christus ontvangen*. Hij geeft hen wat zij zelf misschien nog lang niet beseffen of ervaren.

Die lijn kun je doortrekken naar de gemeente van nu. Wat zie je als je rondkijkt in de kerk? Een gemeente die ingedut is? Mensen die snakken naar eenheid, maar gebukt gaan onder polarisatie? Mensen die hopen op vernieuwing of juist op terugkeer naar het oude vertrouwde? Lege plekken waar eerst jongeren of vijftigers zaten? Tieners die met tegenzin in de kerk zitten? Lieve mensen die overbelast zijn door alles wat er moet?

IK zie, IK zie wat jij niet ziet...

God kijkt anders naar jouw gemeente, naar zijn gemeente. Hij zegt: Ik zie allemaal heiligen voor me, stuk voor stuk. Ik zie eenheid. Ik zie iets in jullie, dat jullie zelf nog niet kunnen zien. Iets dat er misschien nog niet eens is, maar Ik zie het al! Ik zie jullie in Christus en Ik zie Christus in jullie.

*Neem mij aan zoals ik ben,
wek in mij wie ik zal zijn,
druk uw zegel op mijn hart
en leef in mij.*

Nieuwe Liedboek 833

Gezegend

Verderop in de brief geeft Paulus allerlei tips voor kerk-zijn. Maar eerst wijst hij omhoog. Hij zegenet God om de zegeningen die Hij geeft: 'Gezegend zij God, die ons met talrijke geestelijke zegeningen heeft gezegend' (vers 3 ingekort). Paulus zegt eigenlijk: ik wil eerst de tijd nemen om te beseffen wat ik allemaal ontvang.

De verleiding is groot om je als kerk in deze fase te verdiepen in vragen als: Waar moeten we heen als gemeente? Welke richting moeten we inslaan? Willen we investeren in wat vertrouwd voelt? Willen we terug naar waarden van vroeger? Of is dit het moment om

Themadienst

Thema 1: Ontvangen en verwonderen

andere keuzes te maken? Van Paulus kun je leren om eerst stil te staan en verwonderd te raken over God en de zegeningen die Hij geeft.

Paulus geeft in vers 4 t/m 14 een hele opsomming van zegeningen waar hij zich over verwondert:

- Wij zijn vol liefde uitgekozen om...
- Wij zijn Gods kinderen.
- Wij zijn verlost en vergeven.
- Wij hebben inzicht gekregen in het mysterie.
- Wij kennen de waarheid over onze redding.
- Wij zijn gestempeld met de heilige Geest.
- Wij leven in hoop.
- ...

Alle eer aan God, zijn woord is eeuwig waar.

Kom, zing voor God, verbonden met elkaar.

De kerk viert feest, is blij, want zij gelooft:

God heeft zijn Woord gegeven; Hij doet wat Hij belooft.

Alle eer aan God – Sela

Dankbaar

'Daarom, en ook omdat ik gehoord heb over uw geloof in Jezus, de Heer, en over uw liefde voor alle heiligen, dank ik God onophoudelijk voor u en noem ik u in mijn gebeden.' (Efeziërs 1: 15-16)

Na de opsomming van zegeningen verzucht Paulus hoe dankbaar hij is. Dankbaar voor alles wat hij van God ontvangen heeft. En dankbaar voor het geloof en de liefde van zijn lezers. Hij zegt zelfs onophoudelijk hiervoor te danken. Hij bedoelt natuurlijk niet dat hij 24/7 aan het danken is. Maar deze dankbaarheid leeft wel continu in zijn hart. Hij leidt een dankbaar leven.

Neem in de dienst de tijd om te beseffen wat jullie van God ontvangen hebben. Waarvoor kunnen jullie dankbaar zijn? Voor de liefde van Jezus? Voor de muziek die weer klinkt? Voor jullie stad of dorp? Voor de krachtige woorden van de zegen aan het eind van de dienst? Voor de liefdevolle glimlach van het welkomstcomité? En voor wie kunnen jullie dankbaar zijn? Voor de kinderen achter je in de rij? Voor die oudere dame die je al zo lang niet gezien hebt? Voor de gast die voor het eerst is aangeschoven? Voor dat gemeentelid waarmee je gesproken hebt? Of juist voor diegene die jou een oefening in geduld geeft?

Neem de gemeente vanuit die dankbaarheid mee in aanbidding. Als je beseft wat je allemaal ontvangen hebt, in elkaar en in God, dan gaat het vanzelf borrelen in je binnenste en wil je God ervoor prijzen. Zo kom je bij het hart van je roeping als kerk: God eren. Als jullie samen Hem aanbidden, kom je als gemeente tot je bestemming. Dan valt alles op zijn plaats. Tel je zegeningen een voor een en je ziet Gods liefde dan door alles heen.

Tel uw zegeningen. Tel ze één voor één

Tel ze alle en vergeet er geen

Tel ze alle noem ze één voor één

En ge ziet Gods liefde dan door alles heen

Johannes de Heer

1.3. Input voor de liturgie

Welkom

Deel bij binnenkomst kleine presentjes uit met een kaartje met: 'Wat tof om jou te zien!'. Dit is een leuke aftrap van jullie trektocht en een mooie herinnering aan de boodschap van de dienst (waarin het ook gaat over elkaar zien).

Liederen

Kies voor liederen van dankbaarheid (ontvangen) en aanbidding (gevolg van ontvangen). Hierboven vind je een aantal suggesties, maar er zijn er natuurlijk nog veel meer. Kies voor liederen die passen bij de identiteit van de gemeente en het feestelijke karakter van de dienst accentueren.

Jongeren houden vaak ook van ander soort muziek en luisterliederen. Denk bijvoorbeeld aan [Thank you Lord – van Chris Tomlin](#).

Liturgische onderdelen

- Neem een moment om de trektocht aan te kondigen en wijs daarbij op de tafel met voorwerpen. Haal het kompas eruit en leg uit wat dit met het thema van deze zondag te maken heeft. Koppel hieraan een kindermoment voordat de kinderen naar hun eigen programma gaan. In het programma voor kinderwerk vind je hiervoor een suggestie die aansluit bij het thema van de dienst én bij hun eigen programma.
- Vraag een aantal gemeenteleden (van verschillende generaties) om een dankgebed uit te spreken na de preek over waar zij dankbaar voor zijn in de gemeente. Zo maak je symbolisch duidelijk dat we (jong en oud) elkaar mogen voorgaan in het ontvangen van Gods goedheid.
- Vergeet de tieners en jongeren niet. Zij horen er helemaal bij. Zij houden van verhalen en levensechte voorbeelden. Vertel bijvoorbeeld [deze 'black dot story'](#) in je eigen woorden. Je kunt ook een filmpje gebruiken als illustratie van de boodschap. In dit [filmpje over Abram](#) wordt visueel gemaakt dat je in je dagelijks leven de zegeningen en beloften van God moet leren zien.

Tip

Maak de dienst niet te vol – *less is more*. Mensen raken al snel overprikkeld of raken de draad kwijt. Zie de kerkdienst als een zaal in een museum: de muren hangen niet overvol met schilderijen. Er is zoveel ruimte omheen dat elk kunstwerk tot zijn recht komt. Zo moet een kerkdienst eigenlijk ook zijn: elk onderdeel heeft een eigen plek en komt tot zijn recht. Samen vertellen zij het verhaal van de dienst.

Voor kerken die geen eigen voorganger hebben, is er een leesprek bij dit thema beschikbaar.